



ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 26.6.2026
COM(2026) 345 final

2026/0186 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για την παράταση της προσωρινής προστασίας, όπως θεσπίστηκε με την εκτελεστική
απόφαση (ΕΕ) 2022/382, έως τις 4 Μαρτίου 2028**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Στις 4 Μαρτίου 2022 το Συμβούλιο εξέδωσε την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382¹ και ενεργοποίησε την οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001 (στο εξής: οδηγία για την προσωρινή προστασία)² για ορισμένες κατηγορίες³ ατόμων που εκτοπίστηκαν στις 24 Φεβρουαρίου 2022 ή μετά την ημερομηνία αυτή, ως αποτέλεσμα της στρατιωτικής εισβολής των ρωσικών ενόπλων δυνάμεων στην Ουκρανία, που ξεκίνησε την εν λόγω ημερομηνία. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 της οδηγίας για την προσωρινή προστασία, η αρχική διάρκεια της προσωρινής προστασίας ανέρχεται σε ένα έτος, που μπορεί να παραταθεί αυτοδικαίως κατά περιόδους 6 μηνών για ένα ακόμα έτος κατ' ανώτατο όριο. Η προσωρινή προστασία παρατάθηκε αυτοδικαίως κατά ένα έτος, έως τις 4 Μαρτίου 2024.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 της οδηγίας για την προσωρινή προστασία, όταν εξακολουθούν να υφίστανται λόγοι προσωρινής προστασίας, το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει να παρατείνει την προσωρινή προστασία για ένα έτος κατ' ανώτατο όριο, με ειδική πλειοψηφία και κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, η οποία εξετάζει επίσης κάθε αίτημα κράτους μέλους που αφορά την εκ μέρους της υποβολή πρότασης στο Συμβούλιο. Η προσωρινή προστασία παρατάθηκε για επιπλέον περιόδους ενός έτους έκαστη, πρώτα έως τις 4 Μαρτίου 2025⁴, έπειτα έως τις 4 Μαρτίου 2026⁵ και αργότερα έως τις 4 Μαρτίου 2027⁶.

Η παρούσα πρόταση έχει διττό στόχο. Πρώτον, αποσκοπεί στην περαιτέρω παράταση της προσωρινής προστασίας, όπως αυτή καθιερώθηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 του Συμβουλίου, κατά ένα έτος. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τη συνέχιση της προσωρινής προστασίας, για την περίοδο από τις 5 Μαρτίου 2027 έως τις 4 Μαρτίου 2028, όσον αφορά τις κατηγορίες ατόμων που προσδιορίζονται στην εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 του Συμβουλίου. Δεύτερον, έχει ως στόχο να συμβιβάσει την προσωρινή

¹ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 του Συμβουλίου, της 4ης Μαρτίου 2022, που διαπιστώνει την ύπαρξη μαζικής εισροής εκτοπισθέντων από την Ουκρανία κατά την έννοια του άρθρου 5 της οδηγίας 2001/55/ΕΚ και έχει ως αποτέλεσμα την εφαρμογή προσωρινής προστασίας.

² Οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων.

³ Το άρθρο 2 της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2022/382 του Συμβουλίου προβλέπει ότι η προσωρινή προστασία εφαρμόζεται στις εξής κατηγορίες: α) Ουκρανούς υπηκόους που διέμεναν στην Ουκρανία πριν από τις 24 Φεβρουαρίου 2022· β) ανιθαγενείς και υπηκόους τρίτων χωρών εκτός της Ουκρανίας, οι οποίοι απολάμβαναν διεθνή προστασία ή ισοδύναμη εθνική προστασία στην Ουκρανία πριν από τις 24 Φεβρουαρίου 2022· και γ) μέλη της οικογένειας των προσώπων που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β). Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν είτε την παρούσα απόφαση είτε παρέχουν επαρκή προστασία βάσει του εθνικού τους δικαίου, όσον αφορά τους ανιθαγενείς και τους υπηκόους τρίτων χωρών εκτός της Ουκρανίας, οι οποίοι μπορούν να αποδείξουν ότι διέμεναν νόμιμα στην Ουκρανία πριν από τις 24 Φεβρουαρίου 2022 βάσει έγκυρης μόνιμης άδειας διαμονής που εκδίδεται σύμφωνα με το ουκρανικό δίκαιο, και οι οποίοι δεν είναι σε θέση να επιστρέψουν υπό ασφαλείς και βιώσιμες συνθήκες στη χώρα ή την περιοχή καταγωγής τους.

⁴ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2023/2409 του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 2023, για την παράταση της προσωρινής προστασίας, όπως θεσπίστηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 (europa.eu).

⁵ [Εκτελεστική απόφαση \(ΕΕ\) 2024/1836 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2024, για την παράταση της προσωρινής προστασίας, όπως θεσπίστηκε με την εκτελεστική απόφαση \(ΕΕ\) 2022/382 \(europa.eu\).](#)

⁶ [Εκτελεστική απόφαση \(ΕΕ\) 2025/1460 του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2025, για την παράταση της προσωρινής προστασίας, όπως θεσπίστηκε με την εκτελεστική απόφαση \(ΕΕ\) 2022/382 \(europa.eu\).](#)

προστασία με τη συνολική ικανότητα της Ουκρανίας να αμυνθεί κατά του παράνομου επιθετικού πολέμου της Ρωσίας. Ως εκ τούτου, προτείνεται να μη χορηγείται κατά κανόνα προσωρινή προστασία σε πρόσωπα που εγκαταλείπουν την Ουκρανία από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας απόφασης και τα οποία δεν μπορούν να αποδείξουν ότι έχουν λάβει άδεια από τις ουκρανικές αρχές να εξέλθουν από την Ουκρανία έχοντας εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις.

Η κατάσταση που οδήγησε στην ενεργοποίηση της προσωρινής προστασίας συνεχίζεται και, συνεπώς, απαιτείται περαιτέρω παράταση.

Από τον Απρίλιο του 2026, σχεδόν 4,4 εκατομμύρια εκτοπισμένα άτομα από την Ουκρανία⁷, εκ των οποίων περίπου το 58 % είναι γυναίκες, απολαμβάνουν προσωρινή προστασία στην ΕΕ⁸. Από άποψη ηλικίας, σχεδόν το 30 % του συνόλου της ομάδας είναι ανήλικα άτομα (κορίτσια και αγόρια). Ο αριθμός των δικαιούχων προσωρινής προστασίας στα κράτη μέλη της ΕΕ παρέμεινε σχετικά σταθερός σε περίπου 4,3 εκατομμύρια, καταγράφοντας ελαφρά ανοδική τάση (από 4,21 εκατομμύρια τον Απρίλιο του 2024 σε 4,26 εκατομμύρια τον Μάρτιο του 2025 και σε 4,37 εκατομμύρια τον Απρίλιο του 2026). Η Γερμανία, η Πολωνία και η Τσεχία παραμένουν τα κράτη μέλη που φιλοξενούν τον μεγαλύτερο αριθμό δικαιούχων προσωρινής προστασίας (σχεδόν 1,28 εκατομμύρια στη Γερμανία, περίπου 970 000 στην Πολωνία και πάνω από 380 000 στην Τσεχία). Μετά την ενεργοποίηση της οδηγίας για την προσωρινή προστασία, τα κράτη μέλη έχουν καταβάλει σημαντικές προσπάθειες για τη στήριξη των ατόμων που εκτοπίστηκαν από την Ουκρανία, ώστε να διευκολυνθεί η ένταξή τους στις κοινωνίες υποδοχής, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, και στην αγορά εργασίας. Συνέχισαν επίσης τις προσπάθειες για την αύξηση της ικανότητας υποδοχής και του σχεδιασμού έκτακτης ανάγκης. Η απόκριση της ΕΕ στη ρωσική επίθεση κατά της Ουκρανίας εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από μια ισχυρή συνιστώσα αλληλεγγύης, πρώτον προς την Ουκρανία και τον λαό της, όπως καταδεικνύεται από τις προσπάθειες των κρατών μελών και των πολιτών τους που φιλοξενούν εκτοπισμένα άτομα και, δεύτερον, μεταξύ των ίδιων των κρατών μελών.

Πέρα από την πρόσβαση σε ένα σύνολο εναρμονισμένων δικαιωμάτων που παρέχει στους δικαιούχους προσωρινής προστασίας, η ενεργοποίηση της οδηγίας για την προσωρινή προστασία εξακολουθεί να μετριάξει τον κίνδυνο τα συστήματα ασύλου των κρατών μελών να μην είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν την εισροή χωρίς δυσμενείς επιπτώσεις για την αποτελεσματική λειτουργία τους. Μεταξύ Φεβρουαρίου του 2022 και Μαρτίου του 2026 υποβλήθηκαν από Ουκρανούς υπηκόους 94 390 αιτήσεις διεθνούς προστασίας στην ΕΕ (σε σύγκριση με 75 850 μεταξύ Φεβρουαρίου του 2022 και Μαρτίου του 2025). Μεταξύ Ιανουαρίου και Μαρτίου του 2026, οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας που υποβλήθηκαν από Ουκρανούς υπηκόους μειώθηκαν κατά 57 % σε σύγκριση με την περίοδο Ιανουαρίου–Μαρτίου του 2025, και η Γαλλία ακολουθούμενη από την Πολωνία ήταν οι χώρες στις οποίες υποβλήθηκαν οι περισσότερες από τις εν λόγω αιτήσεις. Ωστόσο, ο περιορισμένος συνολικός αριθμός αιτήσεων διεθνούς προστασίας εξακολουθεί να δείχνει ότι η προσωρινή προστασία έχει επιτύχει τον σκοπό της που, μεταξύ άλλων, ήταν να αποτραπεί η επιβάρυνση των συστημάτων ασύλου των κρατών μελών.

⁷ Πάνω από 4,54 εκατομμύρια, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών της ΕΕ, της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν, της Νορβηγίας και της Ελβετίας.

⁸ Όλα τα αριθμητικά στοιχεία για την προσωρινή και διεθνή προστασία προέρχονται από την Eurostat (βάση δεδομένων — Eurostat), εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά.

Σύμφωνα με την έρευνα προθέσεων της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR) που διενεργήθηκε τον Ιούλιο του 2025⁹, το ποσοστό των εκτοπισμένων ατόμων που σχεδιάζουν ή ελπίζουν να επιστρέψουν στην Ουκρανία στο μέλλον είχε μειωθεί σε σύγκριση με έξι μήνες πριν (από 65 % τον Ιανουάριο–Φεβρουάριο του 2024 σε 61 % τον Ιούλιο–Αύγουστο του 2024), ενώ είχε αυξηθεί το ποσοστό των ατόμων που δεν έχουν αποφασίσει αν θα επιστρέψουν (από 24 % σε 27 %), καθώς και όσων ανέφεραν ότι δεν ελπίζουν πλέον να επιστρέψουν (από 11 % σε 12 %). Ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (στο εξής: ΔΟΜ) είχε αναφέρει¹⁰ ότι η μεγάλη πλειονότητα των ατόμων που ερωτήθηκαν (70 %) σκοπεύουν να επιστρέψουν στην Ουκρανία εάν και όταν είναι ασφαλές να επιστρέψουν.

Επιπλέον, σύμφωνα με την έρευνα¹¹ του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAΑ), περίπου το ένα πέμπτο ήταν αποφασισμένοι να μην επιστρέψουν στην Ουκρανία, ενώ το 22 % έτειναν να μην επιστρέψουν και το 31 % ήταν αβέβαιοι. Αντιθέτως, μόλις το 14 % αυτών που απάντησαν το 2025 ήταν αποφασισμένοι να επιστρέψουν και το 13 % έτειναν να επιστρέψουν. Η αναλογία εκείνων που ήταν αποφασισμένοι να μην επιστρέψουν αυξήθηκε σταθερά με την πάροδο του χρόνου από 5 % σε 12 % και αργότερα σε 20 %. Στον αντίποδα, το ποσοστό εκείνων που έτειναν να μην επιστρέψουν αυξήθηκε από 12 % σε 15 % και στη συνέχεια σε 22 %.

Οι έρευνες αυτές επιβεβαιώνουν ότι τα περισσότερα από τα εκτοπισμένα άτομα από την Ουκρανία θεωρούν ότι εξακολουθούν να μην είναι σε θέση να επιστρέψουν στην Ουκρανία κάτω από ασφαλείς και βιώσιμες συνθήκες.

Στην Ουκρανία ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας συνεχίζεται αμείωτα. Οι επιθέσεις της Ρωσίας εξακολουθούν να στοχεύουν σκόπιμα και συστηματικά μη στρατιωτικές υποδομές και κατοικημένες περιοχές. Σύμφωνα με την αποστολή των Ηνωμένων Εθνών στην Ουκρανία για την παρακολούθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι απώλειες αμάχων τον Μάιο του 2026 αυξήθηκαν κατά 93 % σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα το 2025. Η εξέλιξη αυτή συνιστά σημαντική κλιμάκωση και τονίζει το γεγονός ότι ο πόλεμος συνεχίζει να αφαιρεί ζωές αμάχων.

Οι απρόβλεπτες αεροπορικές επιθέσεις και επιθέσεις μη επανδρωμένων αεροσκαφών από ρωσικές δυνάμεις εξακολουθούν να συνιστούν σοβαρή απειλή σε ολόκληρη τη χώρα, πλήττοντας περιοχές που βρίσκονται πολύ πίσω από τις πρώτες γραμμές. Οι επιθέσεις αυτές μαρτυρούν την ευρεία γεωγραφική έκταση και τον τυφλό χαρακτήρα της συνεχιζόμενης επίθεσης. Οι αεροπορικές επιθέσεις έχουν διαταράξει σοβαρά την πρόσβαση σε αξιόπιστη παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης και ύδρευσης, και εκατομμύρια άνθρωποι υπέστησαν επανειλημμένες διακοπές ρεύματος μεγάλης διάρκειας στα τέλη του 2025.

Σύμφωνα με εκτίμηση του ΔΟΜ, τον Δεκέμβριο του 2025 στην Ουκρανία υπήρχαν 3 712 000 εκατομμύρια εσωτερικά εκτοπισμένα άτομα¹². Τα τρία τέταρτα (71 %) των εσωτερικά

⁹ [Policy brief Forecasting Refugee Return to Ukraine amid ongoing war and uncertainty](#) (Ενημερωτικό σημείωμα πολιτικής — Πρόβλεψη επιστροφής προσφύγων στην Ουκρανία εν μέσω συνεχιζόμενου πολέμου και αβεβαιότητας).

¹⁰ Ukraine Regional Response: Needs, Intentions, and Border Crossings | Displacement Tracking Matrix (Περιφερειακή απόκριση για την Ουκρανία: ανάγκες, προθέσεις και διελεύσεις συνόρων | Πίνακας παρακολούθησης των εκτοπίσεων).

¹¹ Ad Hoc Report — Situation in Ukraine and Displacement to the EU+: Trends, Drivers and Future Prospects (Ειδική έκθεση για την κατάσταση στην Ουκρανία και εκτοπισμός στην ΕΕ+: Τάσεις, παράγοντες και μελλοντικές προοπτικές) (Σεπτέμβριος 2025).

¹² [Ukraine internal displacement report, General population survey, Round 22, January 2026](#) (Έκθεση για τον εσωτερικό εκτοπισμό στην Ουκρανία — Γενική έρευνα πληθυσμού, Γύρος 22, Ιανουάριος 2026).

εκτοπισμένων ατόμων είχαν εκτοπιστεί για περισσότερα από δύο χρόνια, ενώ το 82 % είχαν εκτοπιστεί για περισσότερο από ένα έτος. Το ποσοστό των εσωτερικά εκτοπισμένων ατόμων που είχαν εκτοπιστεί για περισσότερα από δύο έτη ήταν υψηλότερο μεταξύ των εσωτερικά εκτοπισμένων ατόμων που διέμεναν στα δυτικά της χώρας. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν στην πέμπτη έκθεση ταχείας εκτίμησης ζημιών και αναγκών (RDNA5)¹³, τον Δεκέμβριο του 2025 το Υπουργείο Κοινωνικής Πολιτικής είχε καταχωρίσει επίσημα 4 618 666 άτομα ως εσωτερικά εκτοπισμένα άτομα. Αναφέρθηκε ότι η φτώχεια αυξήθηκε περαιτέρω το 2025. Οι επιπτώσεις του πολέμου εξακολουθούν να είναι άνισες και να πλήττουν περισσότερο τις γυναίκες, μεταξύ άλλων όσον αφορά την απασχόληση και τις βασικές ανάγκες των νοικοκυριών, τα άτομα με αναπηρία, τα παιδιά και τους νέους, τα εσωτερικά εκτοπισμένα άτομα και τους ηλικιωμένους. Περισσότεροι από 15 000 άνθρωποι έχουν χάσει τη ζωή τους, περισσότεροι από 40 600 έχουν τραυματιστεί και εκατομμύρια έχουν χάσει το σπίτι τους.

Το Γραφείο Συντονισμού Ανθρωπιστικών Υποθέσεων των Ηνωμένων Εθνών (OCHA) εκτιμά ότι τον Ιανουάριο του 2026 περίπου 10,8 εκατομμύρια άνθρωποι χρειάζονταν επείγουσα ανθρωπιστική βοήθεια στην Ουκρανία¹⁴.

Η ρευστή κατάσταση, σε συνδυασμό με τη δύσκολη ανθρωπιστική κατάσταση στην Ουκρανία, θα μπορούσε επίσης να οδηγήσει σε περαιτέρω αφίξεις μεγάλης κλίμακας στην Ένωση, με αποτέλεσμα την ανάγκη παροχής προστασίας σε ακόμη περισσότερους εκτοπισθέντες.

Η τρέχουσα αβεβαιότητα και αστάθεια της κατάστασης στο εσωτερικό της Ουκρανίας δεν επιτρέπουν τον τερματισμό της προσωρινής προστασίας για τους δικαιούχους που βρίσκονται επί του παρόντος στα κράτη μέλη της ΕΕ και για όσους ενδέχεται να βρίσκονται ακόμη σε ανάγκη. Τα άτομα αυτά εξακολουθούν να λαμβάνουν προστασία στο εσωτερικό της Ένωσης. Ομοίως, παραμένει ο κίνδυνος τα εθνικά συστήματα ασύλου να μη λειτουργήσουν αποτελεσματικά, εάν η προσωρινή προστασία παύσει σύντομα και όλα αυτά τα άτομα ζητήσουν διεθνή προστασία ταυτόχρονα.

Με βάση τις ανωτέρω εξελίξεις, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι λόγοι για την προσωρινή προστασία εξακολουθούν να ισχύουν σήμερα και ότι, ως εκ τούτου, η προσωρινή προστασία θα πρέπει να παραταθεί ως αναγκαία και κατάλληλη αντιμετώπιση της τρέχουσας κατάστασης. Η παράταση θα πρέπει να εγκριθεί το συντομότερο δυνατόν, και για ένα ακόμη έτος, δηλαδή για την περίοδο από τις 5 Μαρτίου 2027 έως τις 4 Μαρτίου 2028, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 της οδηγίας για την προσωρινή προστασία. Στόχος είναι να διασφαλιστεί ότι στα άτομα που εκτοπίζονται από την Ουκρανία και φιλοξενούνται στα κράτη μέλη της ΕΕ παρέχονται η μεγαλύτερη δυνατή σταθερότητα και οι καλύτερες δυνατές προοπτικές υπό τις παρούσες συνθήκες.

Αυτό συνάδει με τη δέσμευση της Ένωσης να παράσχει στήριξη στην Ουκρανία και τον λαό της για όσο διάστημα χρειαστεί και με τη στήριξή της για μια συνολική, δίκαιη και διαρκή ειρήνη, με βάση τις αρχές του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και του διεθνούς δικαίου. Εάν οι περιστάσεις που οδήγησαν στην ενεργοποίηση της οδηγίας για την προσωρινή προστασία παύσουν να υφίστανται πριν από τις 4 Μαρτίου 2028, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί στην περίπτωση αυτή να υποβάλει στο Συμβούλιο πρόταση σύμφωνα με το άρθρο 6 της οδηγίας

¹³ Ukraine — Fifth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA5): February 2022 – December 2025 [Πέμπτη ταχεία εκτίμηση ζημιών και αναγκών της Ουκρανίας (RDNA5): Φεβρουάριος 2022 – Δεκέμβριος 2025].

¹⁴ Ukraine Humanitarian Needs and Response Plan 2026 (January 2026) [EN/UK] [Ανθρωπιστικές ανάγκες και σχέδιο αντίδρασης για την Ουκρανία 2026] (Ιανουάριος 2026) [EN/UK].

για την προσωρινή προστασία. Η διάταξη αυτή επιτρέπει στο Συμβούλιο να τερματίσει την προσωρινή προστασία με απόφαση που λαμβάνεται με ειδική πλειοψηφία έπειτα από πρόταση της Επιτροπής, η οποία πρέπει επίσης να εξετάζει κάθε αίτημα κράτους μέλους που αφορά την εκ μέρους της υποβολή πρότασης στο Συμβούλιο. Μια τέτοια απόφαση του Συμβουλίου θα πρέπει να βασίζεται στη διαπίστωση ότι η κατάσταση στη χώρα καταγωγής επιτρέπει την ασφαλή και βιώσιμη επιστροφή των ατόμων στα οποία είχε χορηγηθεί προσωρινή προστασία, με τον δέοντα σεβασμό των ανθρωπίνων και των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών, καθώς και τηρουμένων των υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά τη μη επαναπροώθηση.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν εγκαίρως τα αναγκαία διοικητικά και νομικά μέτρα (όπως η ανανέωση των αδειών διαμονής) για την προετοιμασία της παράτασης της προσωρινής προστασίας.

Η περαιτέρω παράταση της προσωρινής προστασίας δεν θα πρέπει να υπονομεύσει τη νόμιμη συνολική ικανότητα της Ουκρανίας να αμυνθεί

Η στήριξη της Ένωσης προς την Ουκρανία έχει υπογραμμιστεί συστηματικά και επανειλημμένα από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το οποίο επαναβεβαίωσε τη συνεχιζόμενη σταθερή και αταλάντευτη στήριξή του υπέρ της ανεξαρτησίας, της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας της Ουκρανίας εντός των διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων της, καθώς και τη δέσμευση της Ένωσης να συνεχίσει να παρέχει, σε συντονισμό με ομοιοσύντες εταίρους και συμμάχους, ολοκληρωμένη πολιτική, χρηματοδοτική, οικονομική, ανθρωπιστική, στρατιωτική και διπλωματική στήριξη στην Ουκρανία και στον λαό της. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υποστήριξε τη συνολική, δίκαιη και διαρκή ειρήνη στην Ουκρανία βάσει των αρχών του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και του διεθνούς δικαίου και με θεμέλιο ισχυρές και αξιόπιστες εγγυήσεις ασφάλειας για την Ουκρανία, υπογραμμίζοντας ότι αποτελεί επιτακτική ανάγκη να εξασφαλιστεί ότι η Ουκρανία θα έχει τα δημοσιονομικά και στρατιωτικά μέσα για να εξακολουθήσει να ασκεί το φυσικό της δικαίωμα στην αυτοάμυνα και να αποκρούει και να αποτρέπει τις ρωσικές επιθέσεις.

Ως μέτρο αντίδρασης της Ένωσης στην κρίση, θεσπίστηκε η προσωρινή προστασία. Πλην όμως, η προσωρινή προστασία δεν είναι απόλυτη. Πρόκειται για διαδικασία με έκτακτο χαρακτήρα η οποία μπορεί να εφαρμόζεται σε ειδικές ομάδες ατόμων οι οποίες προσδιορίζονται σε απόφαση του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 5 της οδηγίας. Ταυτόχρονα, η οδηγία προβλέπει τη δυνατότητα αποκλεισμού ατόμων από την προσωρινή προστασία βάσει καθορισμένων αντικειμενικών κριτηρίων.

Στο πλαίσιο αυτό, οι στρατιωτικές ανάγκες της Ουκρανίας για να αμυνθεί κατά του παράνομου επιθετικού πολέμου της Ρωσίας και κυρίως οι υποχρεώσεις στράτευσης, όπως ορίζονται νομίμως από την Ουκρανία στην έννομη τάξη της, θα πρέπει να ληφθούν πλήρως υπόψη, παράλληλα με την παροχή πλήρους στήριξης στα εκτοπισμένα άτομα από την Ουκρανία μέσω της προσωρινής προστασίας. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο η Ένωση να εφαρμόζει την προσωρινή προστασία κατά τρόπο που να διασφαλίζει τη συνολική ικανότητα της Ουκρανίας να αμύνεται όσο το δυνατόν καλύτερα κατά του παράνομου επιθετικού πολέμου της Ρωσίας και να αποφασίζει ελεύθερα σχετικά με την οργάνωση των αμυντικών της δυνάμεων.

Ως εκ τούτου, παρότι η προστασία των εκτοπισμένων ατόμων από την Ουκρανία που βρίσκονται σε κατάσταση ανάγκης παραμένει προτεραιότητα, δεν πρέπει να χορηγείται κατά κανόνα προσωρινή προστασία σε πρόσωπα που εγκαταλείπουν την Ουκρανία από την ημερομηνία έναρξης της παρούσας απόφασης και τα οποία δεν μπορούν να παράσχουν στις εθνικές αρχές στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι έχουν λάβει άδεια από τις ουκρανικές αρχές να εξέλθουν από την Ουκρανία έχοντας εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις.

Ένας από τους λόγους για την ενεργοποίηση της προσωρινής προστασίας ήταν η διατήρηση του συστήματος ασύλου των κρατών μελών με ελαχιστοποίηση των διατυπώσεων ενόψει της μαζικής εισροής εκτοπισμένων ατόμων. Είναι σημαντικό να διατηρηθεί ένα σύστημα προσωρινής προστασίας που να εφαρμόζεται εύκολα και στο πλαίσιο του οποίου να είναι δυνατόν να επαληθεύεται ταχέως ότι τα πρόσωπα έχουν λάβει άδεια να εξέλθουν από την Ουκρανία έχοντας εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις. Στο πλαίσιο αυτό, για παράδειγμα, οι ουκρανικές αρχές αναπτύσσουν την ειδική εφαρμογή Reserv+, η οποία θα καθιστά δυνατή την τηλεφόρτωση και εκτύπωση εγγράφων απαλλαγής από τις στρατιωτικές υποχρεώσεις.

Για να διασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου, η επαλήθευση των απαιτήσεων αυτών θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο στους νεοεισερχόμενους που ζητούν προσωρινή προστασία από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης. Πολλοί εκτοπισθέντες που έχουν επωφεληθεί από την προσωρινή προστασία βρίσκονται πλέον στην ΕΕ εδώ και αρκετά χρόνια και έχουν ενταχθεί στις κοινωνίες υποδοχής τους, καθώς έχουν μάθει τη γλώσσα, έχουν βρει εργασία και έχουν εγγραφεί σε προγράμματα εκπαίδευσης. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο τα πρόσωπα αυτά να διατηρήσουν το καθεστώς προσωρινής προστασίας και τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτό.

Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι από την οδηγία για την προσωρινή προστασία συνάγεται ότι ένα πρόσωπο μπορεί να επωφεληθεί από τα δικαιώματα που συνδέονται με το καθεστώς μόνο σε ένα κράτος μέλος κάθε φορά· συνεπώς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να απορρίπτουν τις αιτήσεις για άδειες διαμονής που υποβάλλονται βάσει του άρθρου 8 παράγραφος 1 της οδηγίας 2001/55, όταν είναι προφανές ότι το ενδιαφερόμενο μέρος έχει ήδη λάβει άδεια διαμονής για τον λόγο αυτό σε άλλο κράτος μέλος και, ως εκ τούτου, απολαμβάνει τα δικαιώματα που συνδέονται με την προσωρινή προστασία [βλ. σχετικά σκέψη 30 της απόφασης του Δικαστηρίου (δέκατο τμήμα), στην υπόθεση C-753/23, Krasiliva, της 27ης Φεβρουαρίου 2025].

Για τον σκοπό αυτό, όπως υπενθυμίζεται επίσης στη σύσταση του Συμβουλίου για μια συντονισμένη προσέγγιση όσον αφορά τη σταδιακή έξοδο από το καθεστώς προσωρινής προστασίας¹⁵, εξακολουθεί να είναι σημαντική η τακτική αναφόρτωση δεδομένων στην πλατφόρμα καταχώρισης για την προσωρινή προστασία, περιλαμβανομένων αριθμητικών στοιχείων σχετικά με τις ανενεργές καταχωρίσεις, καθώς και η ταχεία παρακολούθηση, όπου χρειάζεται, σε περίπτωση διπλής καταχώρισης.

Η ανάγκη να συνεχιστεί η παροχή προστασίας, σε συνδυασμό με τη δυνατότητα των δικαιούχων προσωρινής προστασίας να απολαμβάνουν προσωρινή προστασία στο κράτος μέλος της επιλογής τους, έχει επηρεάσει τα συστήματα υποδοχής ορισμένων κρατών μελών, ιδίως εκείνων που, αφενός, φιλοξενούν μεγάλο αριθμό ατόμων που απολαμβάνουν προσωρινή προστασία και, αφετέρου, καλούνται ταυτόχρονα να διαχειριστούν μεγάλο αριθμό αιτούντων διεθνή προστασία ή ελλείψεις στέγης. Στο πλαίσιο αυτό, στο μέλλον είναι σημαντικό να συνεχιστούν οι προσπάθειες για την εξασφάλιση καλύτερης εξισορρόπησης των προσπαθειών μεταξύ των κρατών μελών. Η διασφάλιση της αυτάρκειας των εκτοπισμένων ατόμων και η μετάβασή τους σε μακροχρόνια στέγαση από τα συστήματα υποδοχής εξακολουθούν να αποτελούν προτεραιότητα.

Επιπλέον, παράλληλα με την παράταση της προσωρινής προστασίας σύμφωνα με την παρούσα προτεινόμενη απόφαση του Συμβουλίου, τα κράτη μέλη θα πρέπει, κατά προτεραιότητα, να εντείνουν την εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου για μια

¹⁵ [Σύσταση του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2025, για μια συντονισμένη προσέγγιση όσον αφορά τη σταδιακή έξοδο από το καθεστώς προσωρινής προστασίας των εκτοπισθέντων από την Ουκρανία.](#)

συντονισμένη προσέγγιση όσον αφορά τη σταδιακή έξοδο από το καθεστώς προσωρινής προστασίας, με την εφαρμογή μακροπρόθεσμων και βιώσιμων λύσεων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει ειδικότερα να εστιάσουν στη μετάβαση των δικαιούχων προσωρινής προστασίας σε άλλα νομικά καθεστάτα, καθώς και στη στήριξη των οικειοθελών επιστροφών και της βιώσιμης επανένταξης εντός της Ουκρανίας, μόλις η κατάσταση το επιτρέψει.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η παρούσα πρόταση συνάδει πλήρως με το κεκτημένο της ΕΕ για το άσυλο, δεδομένου ότι η οδηγία για την προσωρινή προστασία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου και προβλέφθηκε για να αντιμετωπιστεί μια έκτακτη κατάσταση μαζικής εισροής εκτοπισμένων ατόμων, όπως συμβαίνει επί του παρόντος λόγω της ρωσικής γενικής στρατιωτικής εισβολής στην Ουκρανία. Η πρόταση συνάδει, επίσης, πλήρως με τον στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης ανοικτού στα άτομα τα οποία, εξαναγκασμένα από τις περιστάσεις, αναζητούν νόμιμα προστασία στην Ένωση.

Τα στοιχεία της πρότασης συνάδουν επίσης με τις νομικές πράξεις που συνθέτουν το σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο, οι οποίες εγκρίθηκαν τον Μάιο του 2024 και τέθηκαν σε εφαρμογή τον Ιούνιο του 2026. Το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συμφώνησαν να διατηρήσουν την οδηγία για την προσωρινή προστασία στο πλαίσιο της εργαλειοθήκης που έχει στη διάθεσή της η ΕΕ για καταστάσεις μαζικών αφίξεων. Η οδηγία για την προσωρινή προστασία έχει αποδειχθεί απαραίτητο μέσο για την παροχή άμεσης προστασίας στην ΕΕ. Στο παρόν στάδιο, εξακολουθεί να αποτελεί το καταλληλότερο μέσο για την αντιμετώπιση του εκτοπισμού που προκλήθηκε από τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η παρούσα πρόταση συνάδει πλήρως με την ανάγκη να επιτραπεί στα κράτη μέλη να διεκπεραιώνουν τις πιθανές αιτήσεις διεθνούς προστασίας με εύτακτο τρόπο, χωρίς να επιβαρύνουν τα συστήματα ασύλου τους, και να συνεχίσουν να προβλέπουν τα αναγκαία μέτρα σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισμένων ατόμων από την Ουκρανία, ώστε να αποφεύγεται η επιβάρυνση των συστημάτων ασύλου των κρατών μελών. Συνάδει επίσης με τις εξωτερικές δράσεις της Ένωσης. Η παρούσα πρόταση συνάδει επίσης με τα περιοριστικά μέτρα της ΕΕ και άλλες δράσεις που εγκρίθηκαν επίσης ως απάντηση στη ρωσική επίθεση κατά της Ουκρανίας. Η παρούσα πρόταση αποτελεί μέρος μιας ολοκληρωμένης δέσμης δράσεων της ΕΕ για την αντιμετώπιση του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η νομική βάση της πρότασης είναι το άρθρο 4 παράγραφος 2 της οδηγίας 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων, δεδομένου ότι εξακολουθούν να υφίστανται οι λόγοι προσωρινής προστασίας. Η διάταξη αυτή προβλέπει ότι, όταν εξακολουθούν να υφίστανται λόγοι προσωρινής προστασίας, το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει με ειδική πλειοψηφία, έπειτα από πρόταση της Επιτροπής, την παράταση της προσωρινής προστασίας κατά ένα έτος κατ' ανώτατο όριο.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Ο τίτλος V της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο οποίος αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης αναθέτει ορισμένες αρμοδιότητες σχετικά με τα θέματα αυτά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι αρμοδιότητες αυτές πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με το άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, δηλαδή εφόσον και κατά τον βαθμό που οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη μεμονωμένα, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της προβλεπόμενης δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η κατάσταση στην Ουκρανία ως αποτέλεσμα του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας εξακολουθεί να επηρεάζει την ΕΕ στο σύνολό της. Η Ευρωπαϊκή Ένωση την αντιμετώπισε με μια άνευ προηγουμένου και ενιαία απόκριση. Αυτό δείχνει ότι εξακολουθούν να απαιτούνται ενωσιακές λύσεις και ενωσιακή στήριξη και στενός συντονισμός σε επίπεδο ΕΕ, καθώς υπάρχει συνεχής ανάγκη για όλα τα κράτη μέλη να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά και από κοινού στην κατάσταση και να διασφαλίζουν την εφαρμογή των ίδιων προτύπων και ενός εναρμονισμένου συνόλου δικαιωμάτων σε ολόκληρη την Ένωση για τα σχεδόν 4,4 εκατομμύρια άτομα που φιλοξενούνται επί του παρόντος στην Ένωση. Πέρα από την υφιστάμενη εμμένουσα μαζική εισροή, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο περαιτέρω αφίξεων μεγάλης κλίμακας λόγω της συνεχιζόμενης αστάθειας της κατάστασης στην Ουκρανία. Είναι σαφές ότι τα μέτρα που λαμβάνονται από μεμονωμένα κράτη μέλη δεν μπορούν να ανταποκριθούν ικανοποιητικά στην ανάγκη για μια κοινή ενωσιακή προσέγγιση σε κάτι που συνιστά σαφώς κοινή πρόκληση για το σύνολο της ΕΕ.

Μια τέτοια κοινή προσέγγιση δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη μεμονωμένα και μπορεί, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της παρούσας προτεινόμενης εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου, να επιτευχθεί και να συντονιστεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, όπως αναφέρεται επίσης από τα ίδια τα κράτη μέλη. Συνεπώς, η Ένωση πρέπει να παρέμβει και μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η προσωρινή προστασία είναι μια διαδικασία με έκτακτο και άμεσο χαρακτήρα, η οποία χορηγεί εναρμονισμένα δικαιώματα σε ολόκληρη την Ένωση. Δεν προβλέπεται διαδικασία υποβολής αίτησης για προσωρινή προστασία ή επαρκή προστασία βάσει εθνικού δικαίου. Ως εκ τούτου, το οικείο πρόσωπο, όταν παρουσιάζεται στις αρχές για να κάνει χρήση των δικαιωμάτων που απορρέουν από την προσωρινή προστασία ή την επαρκή προστασία, αρκεί να αποδείξει την ιθαγένειά του, το καθεστώς του διεθνούς προστασίας ή ισοδύναμης προστασίας, τη διαμονή του στην Ουκρανία ή τον οικογενειακό του δεσμό, κατά περίπτωση. Το δικαίωμα προσωρινής προστασίας είναι άμεσο αλλά όχι απόλυτο, όπως υποδεικνύεται από διάφορες διατάξεις της οδηγίας για την προσωρινή προστασία. Συνεπώς, είναι σκόπιμο να θεσπιστεί σε ενωσιακό επίπεδο κοινή απαίτηση επαλήθευσης που να διασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη ακολουθούν συντονισμένη επιχειρησιακή προσέγγιση κατά την αξιολόγηση νέων αιτήσεων για χρήση δικαιωμάτων που συνδέονται με την προσωρινή προστασία, αποτρέποντας έτσι τον κατακερματισμό και διατηρώντας την ακεραιότητα του καθεστώτος προσωρινής προστασίας.

Για να καταστεί δυνατή μια διαδικασία που να ελαχιστοποιεί τις διατυπώσεις και να μη δημιουργεί διοικητική επιβάρυνση στην εκάστοτε εθνική διοίκηση, η επαλήθευση, κατά τα προβλεπόμενα από το ουκρανικό δίκαιο, ότι τα οικεία πρόσωπα έχουν λάβει άδεια από τις ουκρανικές αρχές η οποία επιβεβαιώνει ότι εξέρχονται από την Ουκρανία έχοντας εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις θα πρέπει να θεωρείται επαρκής απόδειξη του δικαιώματός τους προσωρινής προστασίας.

- **Αναλογικότητα**

Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η προτεινόμενη εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου προβλέπει παράταση της προσωρινής προστασίας για περιορισμένο χρονικό διάστημα, δηλαδή για ένα έτος για τη συγκεκριμένη ομάδα ατόμων στην οποία εφαρμόζεται ήδη.

Το προτεινόμενο μέτρο περιορίζεται σε ό,τι είναι αναγκαίο, δεδομένης της κλίμακας και της σοβαρότητας της κατάστασης στην Ουκρανία, εξαιτίας της οποίας περίπου 4,4 εκατομμύρια εκτοπισμένα άτομα που βρίσκονται επί του παρόντος στα κράτη μέλη της ΕΕ δεν είναι σε θέση να επιστρέψουν στην Ουκρανία κάτω από ασφαλείς και βιώσιμες συνθήκες. Επιπλέον, η παράταση αυτή αποτελεί επίσης αναλογική αντίδραση υπό το πρίσμα της τρέχουσας κατάστασης, δεδομένου ότι η προσωρινή προστασία έχει προστατεύσει το σύστημα ασύλου των κρατών μελών έναντι επιβάρυνσης λόγω σημαντικού αριθμού αιτήσεων από άτομα που φτάνουν στα κράτη μέλη της ΕΕ.

Η απαίτηση να επαληθεύεται ότι τα οικεία πρόσωπα έχουν λάβει άδεια από τις ουκρανικές αρχές η οποία επιβεβαιώνει ότι εξέρχονται από την Ουκρανία έχοντας εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις είναι αναλογική. Περιορίζεται δε στα απολύτως αναγκαία προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο η συνεχής ανάγκη για παροχή προσωρινής προστασίας να υπονομεύσει τη συνολική ικανότητα της Ουκρανίας να αμύνεται, λαμβανομένων υπόψη των εξελισσόμενων στρατιωτικών αναγκών της. Η Ουκρανία νομιμοποιείται να θεσπίσει στην έννομη τάξη της τις υποχρεώσεις της στράτευσης, συμπεριλαμβανομένων σχετικών εξαιρέσεων, βάσει των οποίων δεν επιτρέπεται σε σαφώς καθορισμένες ομάδες ατόμων να εξέλθουν από την Ουκρανία¹⁶.

Η επαλήθευση του δικαιώματος ενός προσώπου να εξέλθει από την Ουκρανία χωρίς να παραβιάζει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις έχει σχεδιαστεί ως μέτρο που θα αφορά μελλοντικές αιτήσεις. Στοχεύει στην επίτευξη κατάλληλης ισορροπίας μεταξύ, αφενός, της ανάγκης να ληφθούν υπόψη οι αμυντικές ανάγκες της Ουκρανίας και, αφετέρου, της ανάγκης για ασφάλεια δικαίου και της διαφύλαξης των δικαιωμάτων και των θεμιτών προσδοκιών των προσώπων που ήδη απολαύουν προστασίας στην Ένωση.

Επιπλέον, η επαλήθευση αυτής της απαίτησης δεν επηρεάζει τις εξουσίες λήψης αποφάσεων των αρχών για συγκεκριμένες περιπτώσεις ούτε επηρεάζει το δικαίωμα οποιουδήποτε προσώπου να ζητήσει διεθνή προστασία στην Ένωση. Παρότι το δικαίωμα των προσώπων που καταφθάνουν από την Ουκρανία για να ζητήσουν άσυλο παραμένει άθικτο αυτό καθαυτό, η άρνηση στράτευσης δεν συνιστά από μόνη της έγκυρο λόγο για χορήγηση καθεστώτος διεθνούς προστασίας —βλ., στο πλαίσιο αυτό, τον πρακτικό οδηγό του EUAA για τις πολιτικές πεποιθήσεις.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Το άρθρο 4 παράγραφος 2 της οδηγίας για την προσωρινή προστασία απαιτεί εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου για την παράταση της προσωρινής προστασίας έως κατά ένα έτος, όταν εξακολουθούν να υφίστανται λόγοι προσωρινής προστασίας.

¹⁶ Σύμφωνα με το ουκρανικό δίκαιο, οι Ουκρανοί άνδρες σε ηλικία στράτευσης (25-60 ετών) και οι Ουκρανοί άνδρες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο εφέδρων (23-25 ετών) δεν επιτρέπεται να εξέλθουν από την Ουκρανία. Οι Ουκρανοί άνδρες ηλικίας 18-22 ετών, μετά τη χαλάρωση του ουκρανικού στρατιωτικού νόμου του Αυγούστου του 2025, επιτρέπεται να εξέλθουν από την Ουκρανία, με εξαίρεση τους άνδρες (και τις γυναίκες) που αποφασίζουν εθελοντικά να καταταγούν στις ένοπλες δυνάμεις.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΥΧΟΥΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής**

Το δίκτυο στρατηγικής της ΕΕ για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων, με έμφαση στην Ουκρανία, και η πλατφόρμα αλληλεγγύης της Ουκρανίας¹⁷ συνεχίζουν τις επιχειρήσεις τους με στόχο να παράσχουν, αντίστοιχα, κοινή αντίληψη της κατάστασης όσον αφορά τις μεταναστευτικές επιπτώσεις της ρωσικής γενικής στρατιωτικής εισβολής στην Ουκρανία και την ετοιμότητα της ΕΕ και των κρατών μελών, καθώς και συντονισμένη αντίδραση στην κρίση μέσω τακτικών ανταλλαγών. Στο πλαίσιο αυτό, συζητήθηκε και στα δύο φόρουμ η αύξηση της συνολικής ετοιμότητας σε επίπεδο ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού έκτακτης ανάγκης. Συλλέγονται διαρκώς πληροφορίες και δεδομένα σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση και τις μετακινήσεις των ατόμων. Στις συνεδριάσεις που γίνονται στο πλαίσιο της πλατφόρμας καταχώρισης για προσωρινή προστασία, τα μέρη συνεχίζουν τον διάλογο, σε ad hoc βάση, σχετικά με την καλύτερη δυνατή διασφάλιση της ορθής ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με τους δικαιούχους προσωρινής προστασίας και επαρκούς προστασίας βάσει του εθνικού δικαίου, με τον παράλληλο εντοπισμό διπλών καταχωρίσεων εντός του ίδιου κράτους μέλους και μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Δεδομένου του σημαντικού αριθμού εκτοπισμένων παιδιών και νέων, οι προσπάθειες αυτές λαμβάνουν όλο και περισσότερο υπόψη τα στοιχεία σχετικά με την ένταξη στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Τους τελευταίους μήνες, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πραγματοποιεί τακτικές επαφές με τους Ουκρανούς ομολόγους σχετικά με την εξεύρεση της χρυσής τομής μεταξύ της προστασίας που χορηγείται στον λαό της Ουκρανίας και των αμυντικών αναγκών της χώρας.

Επιπροσθέτως, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, άλλοι οργανισμοί, όπως η Παγκόσμια Τράπεζα και τα Ηνωμένα Έθνη, καθώς και η κυβέρνηση της Ουκρανίας αξιολογούν τακτικά την κατάσταση στην Ουκρανία. Η Παγκόσμια Τράπεζα δημοσιεύει εκθέσεις σχετικά με την ταχεία εκτίμηση των ζημιών και των αναγκών της Ουκρανίας¹⁸.

Από την αρχή του πολέμου, ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης εργάζεται για την καλύτερη κατανόηση της κατάστασης των εκτοπισμένων ατόμων, για την παρακολούθηση του εσωτερικού εκτοπισμού στην Ουκρανία και των ροών κινητικότητας, για την παρακολούθηση, μέσω ερευνών, των προθέσεων όσων προσπαθούν να ξεφύγουν από τον πόλεμο και όσων διασχίζουν τα σύνορα επιστρέφοντας στην Ουκρανία, καθώς και για την αξιολόγηση των συνθηκών επιστροφής. Η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες δημοσιεύει τακτικά πληροφορίες σχετικά με τις προθέσεις και τις προοπτικές των εκτοπισμένων (και στο εσωτερικό) ατόμων από την Ουκρανία. Έρευνες και έγγραφα από τους προαναφερθέντες διεθνείς οργανισμούς δείχνουν ότι η τρέχουσα κατάσταση παραμένει ασταθής και αβέβαιη και, ως εκ τούτου, δεν επιτρέπει την επιστροφή κάτω από ασφαλείς και βιώσιμες συνθήκες. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών

¹⁷ Η πλατφόρμα δημιουργήθηκε από την Επιτροπή, με σκοπό τον συντονισμό της επιχειρησιακής απάντησης των κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 της απόφασης (ΕΕ) 2022/382 του Συμβουλίου. Μεταξύ άλλων, συλλέγει πληροφορίες και εξετάζει τις ανάγκες που εντοπίζονται στα κράτη μέλη και συντονίζει την επιχειρησιακή παρακολούθηση για την κάλυψη αυτών των αναγκών.

¹⁸ World Bank Group, «Ukraine Fifth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA5)» (February 2022 – December 2025) [Ομίλος της Παγκόσμιας Τράπεζας, «Πέμπτη ταχεία εκτίμηση ζημιών και αναγκών της Ουκρανίας (RDNA5) (Φεβρουάριος 2022 – Δεκέμβριος 2025)»].

για τους Πρόσφυγες, τον Φεβρουάριο του 2026 είχαν καταγραφεί παγκοσμίως 5,9 εκατομμύρια άτομα που εγκατέλειψαν την Ουκρανία¹⁹.

- **Διαβουλεύσεις με τους συμφεροντούχους και συλλογή και χρήση εμπειρογνώσιας**

Για τη συλλογή τεκμηριωμένων πληροφοριών, η Επιτροπή είχε τακτικές διαβουλεύσεις, μέσω του δικτύου για την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τη διαχείριση μεταναστευτικών κρίσεων και της πλατφόρμας αλληλεγγύης, με τις αρχές των κρατών μελών, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης και τους αρμόδιους οργανισμούς της ΕΕ, τις ουκρανικές αρχές και διεθνείς οργανισμούς, συνεχίζοντας παράλληλα τις επαφές με μη κυβερνητικές οργανώσεις και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.

Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τις εκ περιτροπής Προεδρίες του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διαβουλευτήκε με τα κράτη μέλη σχετικά με το μέλλον της προσωρινής προστασίας μετά τον Μάρτιο του 2027 τόσο σε υπουργικό επίπεδο όσο και σε μια σειρά συναντήσεων τον Μάρτιο και τον Μάιο του 2026 στο πλαίσιο της Στρατηγικής Επιτροπής του Συμβουλίου για τη Μετανάστευση, τα Σύννορα και το Άσυλο (SCIFA) και με τους Συμβούλους Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, στο πλαίσιο των οποίων τα κράτη μέλη τόνισαν την ανάγκη να παραταθεί η προσωρινή προστασία το συντομότερο δυνατόν για ένα επιπλέον έτος προκειμένου να διατηρηθεί η κοινή ευρωπαϊκή απόκριση.

Στην τελευταία συνεδρίαση της SCIFA τον Απρίλιο του 2026, τα κράτη μέλη αναγνώρισαν ότι η τρέχουσα ασταθής κατάσταση δεν επιτρέπει τη λήξη της προσωρινής προστασίας. Τα κράτη μέλη συζήτησαν επίσης πιθανές νέες ρυθμίσεις για το πεδίο εφαρμογής της προσωρινής προστασίας με σκοπό να αποτυπωθεί καλύτερα η εξελισσόμενη κατάσταση και να συγκεραστεί η προσωρινή προστασία με τις εξελισσόμενες αμυντικές ανάγκες της Ουκρανίας. Στην τελευταία συνεδρίαση των Συμβούλων Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (ΔΕΥ) τον Μάιο του 2026, τα κράτη μέλη εξέτασαν επιλογές για νέες ρυθμίσεις σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της προσωρινής προστασίας, τονίζοντας την ανάγκη εύκολης εφαρμογής και λήψης απόφασης το συντομότερο δυνατόν.

Στην πλατφόρμα αλληλεγγύης διεξήχθησαν παράλληλες και συμπληρωματικές συζητήσεις, κατά τις οποίες τα περισσότερα κράτη μέλη εξέφρασαν την ανάγκη παράτασης της προσωρινής προστασίας για ένα επιπλέον έτος, ώστε να διατηρηθεί μια κοινή ευρωπαϊκή αντίδραση, να παρασχεθεί σαφήνεια στους δικαιούχους και να δοθεί η δυνατότητα στα κράτη μέλη να λάβουν τα αναγκαία διοικητικά και νομικά μέτρα σε εθνικό επίπεδο (όπως η ανανέωση των αδειών διαμονής). Τα κράτη μέλη εξέφρασαν επίσης την ανάγκη να διατηρηθεί μια εύκολη διοικητική διαδικασία όσον αφορά την επιλεξιμότητα για προσωρινή προστασία, καθώς και την ανάγκη να αποφευχθεί η επιβάρυνση των συστημάτων ασύλου. Στο πλαίσιο της άτυπης συνεδρίασης του Συμβουλίου Εσωτερικών Υποθέσεων της 4ης Ιουνίου, οι υπουργοί Εσωτερικών υποστήριξαν επίσης συνολικά την περαιτέρω παράταση της προσωρινής προστασίας για ένα επιπλέον έτος και την εξέταση προσαρμογών ώστε να ληφθούν πλήρως υπόψη οι εξελισσόμενες αμυντικές ανάγκες της Ουκρανίας.

Η Επιτροπή πραγματοποίησε επίσης τακτικές επαφές με τις ουκρανικές αρχές για τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση στο πεδίο. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας για την προσωρινή προστασία, η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη της Υπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, η οποία αξιολόγησε την κατάσταση, παρείχε σχετικές πληροφορίες και διεξήγαγε έρευνες σχετικά με τις προθέσεις των εκτοπισμένων ατόμων.

¹⁹ Ukraine Refugee Situation (Κατάσταση των προσφύγων από την Ουκρανία).

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η παρούσα πρόταση σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και συνάδει με τις αρχές που κατοχυρώνονται ειδικότερα στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της Σύμβασης της Γενεύης, της 28ης Ιουλίου 1951, περί του καθεστώτος των προσφύγων, όπως τροποποιήθηκε με το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης, της 31ης Ιανουαρίου 1967.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Από την έναρξη του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, οι ανάγκες χρηματοδότησης που συνδέονται με την εφαρμογή της οδηγίας για την προσωρινή προστασία έχουν καλυφθεί από τον προϋπολογισμό των υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ για την περίοδο 2014-2020 και 2021-2027, και ειδικότερα στο πλαίσιο των μέσων για τις εσωτερικές υποθέσεις και την πολιτική συνοχής²⁰.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Το *άρθρο 1* θεσπίζει την παράταση της προσωρινής προστασίας για ένα έτος (από τις 5 Μαρτίου 2027 έως τις 4 Μαρτίου 2028) για τα εκτοπισμένα άτομα που αναφέρονται στο *άρθρο 2* της απόφασης του Συμβουλίου, όπως τροποποιείται με το *άρθρο 1* της παρούσας απόφασης.

Το *άρθρο 2* ορίζει ότι δεν πρέπει να χορηγείται κατά κανόνα προσωρινή προστασία σε πρόσωπα που εγκαταλείπουν την Ουκρανία από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας απόφασης και τα οποία δεν μπορούν να παράσχουν στις εθνικές αρχές στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι έχουν λάβει άδεια από τις ουκρανικές αρχές να εξέλθουν από την Ουκρανία έχοντας εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις.

Το *άρθρο 3* καθορίζει τις ημερομηνίες έναρξης ισχύος και εφαρμογής της παρούσας απόφασης.

²⁰ Δράση συνοχής για τους πρόσφυγες στην Ευρώπη, η λεγόμενη δέσμη μέτρων «CARE» (CARE, CARE-plus και Fast-CARE).

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την παράταση της προσωρινής προστασίας, όπως θεσπίστηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382, έως τις 4 Μαρτίου 2028

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων¹, και ιδίως το άρθρο 4 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 4 Μαρτίου 2022 το Συμβούλιο εξέδωσε την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382² που διαπιστώνει την ύπαρξη μαζικής εισροής εκτοπισθέντων από την Ουκρανία κατά την έννοια του άρθρου 5 της οδηγίας 2001/55/ΕΚ και έχει ως αποτέλεσμα την εφαρμογή προσωρινής προστασίας.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 της οδηγίας 2001/55/ΕΚ, η προσωρινή προστασία εφαρμόστηκε την πρώτη φορά για αρχική περίοδο ενός έτους, έως τις 4 Μαρτίου 2023, και στη συνέχεια παρατάθηκε αυτοδικαίως για ένα επιπλέον έτος έως τις 4 Μαρτίου 2024.
- (3) Στις 19 Οκτωβρίου 2023 το Συμβούλιο εξέδωσε την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2023/2409³ για την παράταση της προσωρινής προστασίας, όπως θεσπίστηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 έως τις 4 Μαρτίου 2025. Στις 25 Ιουνίου 2024 το Συμβούλιο εξέδωσε την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2024/1836⁴ για την παράταση της προσωρινής προστασίας, όπως θεσπίστηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 έως τις 4 Μαρτίου 2026. Στις 15 Ιουλίου 2025 το Συμβούλιο εξέδωσε την

¹ ΕΕ L 212 της 7.8.2001, σ. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/55/oj>.

² Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 του Συμβουλίου, της 4ης Μαρτίου 2022, που διαπιστώνει την ύπαρξη μαζικής εισροής εκτοπισθέντων από την Ουκρανία κατά την έννοια του άρθρου 5 της οδηγίας 2001/55/ΕΚ και έχει ως αποτέλεσμα την εφαρμογή προσωρινής προστασίας (ΕΕ L 71 της 4.3.2022, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj).

³ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2023/2409 του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 2023, για την παράταση της προσωρινής προστασίας, όπως θεσπίστηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 (ΕΕ L, 2023/2409, 24.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2409/oj).

⁴ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2024/1836 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2024, για την παράταση της προσωρινής προστασίας, όπως θεσπίστηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 (ΕΕ L, 2024/1836, 3.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1836/oj).

εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2025/1460⁵ για την παράταση της προσωρινής προστασίας, όπως θεσπίστηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 έως τις 4 Μαρτίου 2027.

- (4) Στο πλαίσιο της ενεργοποίησης της οδηγίας 2001/55/ΕΚ, τα κράτη μέλη, σε δήλωσή⁶ που εξέδωσαν στις 4 Μαρτίου 2022, συμφώνησαν ομόφωνα να μην εφαρμόσουν το άρθρο 11 της οδηγίας αυτής σε σχέση με τα άτομα που απολαμβάνουν προσωρινή προστασία σε συγκεκριμένο κράτος μέλος σύμφωνα με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 και μετακινούνται σε άλλο κράτος μέλος χωρίς άδεια, εκτός εάν τα κράτη μέλη συμφωνήσουν διαφορετικά σε διμερή βάση.
- (5) Ένα άτομο απολαμβάνει τα δικαιώματα που συνδέονται με την προσωρινή προστασία σε ένα μόνο κράτος μέλος κάθε φορά· για να εξασφαλιστεί ότι αυτό τηρείται και για να αποφεύγονται οι πολλαπλές εγγραφές για προσωρινή προστασία, τα κράτη μέλη θα πρέπει να απορρίπτουν τις αιτήσεις για άδειες διαμονής που υποβάλλονται βάσει του άρθρου 8 παράγραφος 1 της οδηγίας 2001/55/ΕΚ, όταν είναι προφανές ότι το οικείο άτομο έχει ήδη λάβει άδεια διαμονής σε αυτή τη βάση σε άλλο κράτος μέλος και, ως εκ τούτου, απολαμβάνει τα δικαιώματα που συνδέονται με την προσωρινή προστασία, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής αρωγής. Αυτό συνάδει με την απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπόθεση C-753/23⁷ και ιδίως με τη σκέψη 30.
- (6) Τα κράτη μέλη, προκειμένου να σχηματίσουν εγκαίρως την εικόνα της κατάστασης για επιχειρησιακούς σκοπούς και να εξασφαλίσουν συνεκτική διαχείριση και εποπτεία της έκδοσης αδειών διαμονής, αναφορτώνουν τακτικά ακριβή και έγκαιρα δεδομένα στην πλατφόρμα καταχώρισης προσωρινής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων αριθμητικών στοιχείων σχετικά με τις ανενεργές εγγραφές.
- (7) Περίπου 4,4 εκατομμύρια εκτοπισμένα άτομα από την Ουκρανία λαμβάνουν επί του παρόντος προσωρινή προστασία στην Ένωση. Ο συνολικός αριθμός καταχωρίσεων ατόμων που απολαμβάνουν προσωρινή προστασία παρέμεινε σχετικά σταθερός στα 4,3 εκατομμύρια περίπου, με τη συνολική τάση να σημειώνει ελαφρά άνοδο και λίγα άτομα να αναφέρουν ότι επιστρέφουν στην Ουκρανία σε μόνιμη βάση. Η κατάσταση στην Ουκρανία δεν επιτρέπει στην πλειονότητα των εκτοπισμένων ατόμων να επιστρέψουν στην Ουκρανία κάτω από ασφαλείς και βιώσιμες συνθήκες. Σύμφωνα με εκτίμηση του ΔΟΜ, τον Δεκέμβριο του 2025 στην Ουκρανία υπήρχαν 3 712 000 εκατομμύρια εσωτερικά εκτοπισμένα άτομα⁸. Τα τρία τέταρτα (71 %) των εσωτερικά εκτοπισμένων ατόμων είχαν εκτοπιστεί για περισσότερα από δύο χρόνια, ενώ το 82 % είχαν εκτοπιστεί για περισσότερο από ένα έτος. Το ποσοστό των εσωτερικά εκτοπισμένων ατόμων που είχαν εκτοπιστεί για περισσότερα από δύο έτη ήταν μεγαλύτερο στα εσωτερικά εκτοπισμένα άτομα που διέμεναν στα δυτικά της χώρας. Το Γραφείο Συντονισμού Ανθρωπιστικών Υποθέσεων των Ηνωμένων Εθνών εκτιμά

⁵ [Εκτελεστική απόφαση \(ΕΕ\) 2025/1460 του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2025, για την παράταση της προσωρινής προστασίας, όπως θεσπίστηκε με την εκτελεστική απόφαση \(ΕΕ\) 2022/382 \(ΕΕ L, 2025/1460, 24.7.2025, ELI: \[http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1460/oj\]\(http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1460/oj\)\).](#)

⁶ Πρόταση εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου που διαπιστώνει την ύπαρξη μαζικής εισροής εκτοπισθέντων από την Ουκρανία κατά την έννοια του άρθρου 5 της οδηγίας 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, και έχει ως αποτέλεσμα την εφαρμογή προσωρινής προστασίας — Δήλωση των κρατών μελών.

⁷ Απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 27ης Φεβρουαρίου 2025, Α.Ν. κατά Ministerstvo vnitra, C-753/23, ECLI:EU:C:2025:133.

⁸ Ukraine Internal Displacement Report — Round 22 (January 2026) [Εκθεση για τον εσωτερικό εκτοπισμό στην Ουκρανία — Γύρος 22 (Ιανουάριος 2026)].

ότι περίπου 10,8 εκατομμύρια άνθρωποι χρειάζονται επείγουσα ανθρωπιστική βοήθεια στην Ουκρανία το 2026.

- (8) Επιπλέον, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο περαιτέρω αφίξεων σε μεγάλη κλίμακα λόγω των δύσκολων ανθρωπιστικών συνθηκών, της ευρύτερης αστάθειας και της αβεβαιότητας της κατάστασης στην Ουκρανία ως αποτέλεσμα του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας, συμπεριλαμβανομένων των επανειλημμένων αεροπορικών επιθέσεων κατά αμάχων σε ολόκληρη τη χώρα. Εξακολουθεί να υπάρχει κίνδυνος κλιμάκωσης. Ταυτόχρονα, εξακολουθεί να υπάρχει κίνδυνος για την αποδοτική λειτουργία των εθνικών συστημάτων ασύλου από το ενδεχόμενο επικείμενης παύσης της προσωρινής προστασίας και ταυτόχρονης υποβολής αιτήσεων διεθνούς προστασίας από όλους τους δικαιούχους.
- (9) Δεδομένου ότι ο μεγάλος αριθμός των εκτοπισμένων ατόμων στην Ένωση που επωφελούνται από προσωρινή προστασία δεν είναι πιθανό να μειωθεί όσο συνεχίζεται ο πόλεμος κατά της Ουκρανίας, η παράταση της προσωρινής προστασίας είναι αναγκαία προκειμένου να αντιμετωπιστεί η κατάσταση των ατόμων που επωφελούνται επί του παρόντος από προσωρινή προστασία στην Ένωση ή που θα χρειαστούν την εν λόγω προστασία από τις 5 Μαρτίου 2027, καθώς προβλέπει άμεση προστασία και πρόσβαση σε εναρμονισμένο σύνολο δικαιωμάτων, ελαχιστοποιώντας παράλληλα τις διατυπώσεις σε περίπτωση μαζικής εισροής στην Ένωση. Η παράταση της προσωρινής προστασίας αναμένεται επίσης να συμβάλει στο να διασφαλιστεί ότι τα συστήματα ασύλου των κρατών μελών δεν θα επιβαρυνθούν από τη σημαντική αύξηση του αριθμού των αιτήσεων διεθνούς προστασίας που θα μπορούσαν να υποβληθούν από άτομα που επωφελούνται από προσωρινή προστασία έως τις 4 Μαρτίου 2027, σε περίπτωση που η προσωρινή προστασία παύσει έως την ημερομηνία αυτή, ή από άτομα που προσπαθούν να ξεφύγουν από τον πόλεμο στην Ουκρανία και φθάνουν στην Ένωση μετά την εν λόγω ημερομηνία και πριν από τις 4 Μαρτίου 2028.
- (10) Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι εξακολουθούν να συντρέχουν οι λόγοι προσωρινής προστασίας, η προσωρινή προστασία για τις κατηγορίες εκτοπισμένων ατόμων που αναφέρονται στην εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 θα πρέπει να παραταθεί έως τις 4 Μαρτίου 2028.
- (11) Παρά την ανάγκη παράτασης της προσωρινής προστασίας για επιπλέον προσωρινή περίοδο ενός έτους, είναι σημαντικό να ληφθούν υπόψη οι εξελισσόμενες αμυντικές ανάγκες της Ουκρανίας στο πλαίσιο κοινής προσέγγισης της Ένωσης.
- (12) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του, διατράνωσε τη συνεχιζόμενη σταθερή και αταλάντευτη στήριξη του υπέρ της ανεξαρτησίας, της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας της Ουκρανίας εντός των διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων της, καθώς και τη δέσμευση της Ένωσης να συνεχίσει να παρέχει ολοκληρωμένη πολιτική, χρηματοδοτική, οικονομική, ανθρωπιστική, στρατιωτική και διπλωματική στήριξη στην Ουκρανία και στον λαό της. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υποστήριξε τη συνολική, δίκαιη και διαρκή ειρήνη στην Ουκρανία βάσει των αρχών του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και του διεθνούς δικαίου και με θεμέλιο ισχυρές και αξιόπιστες εγγυήσεις ασφάλειας για την Ουκρανία, υπογραμμίζοντας ότι αποτελεί επιτακτική ανάγκη να εξασφαλιστεί ότι η Ουκρανία θα έχει τα δημοσιονομικά και στρατιωτικά μέσα για να εξακολουθήσει να ασκεί το φυσικό της δικαίωμα στην αυτοάμυνα και να αποκρούει και να αποτρέπει τις ρωσικές επιθέσεις.
- (13) Σύμφωνα με την οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου, το καθεστώς προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων ατόμων συνιστά

διαδικασία με έκτακτο χαρακτήρα, η οποία μπορεί να εφαρμόζεται σε ειδικές ομάδες ατόμων και η οποία, ταυτόχρονα, μπορεί επίσης να καθορίζει αντικειμενικά κριτήρια αποκλεισμού, τηρουμένων πλήρως των υποχρεώσεων που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο και το ενωσιακό δίκαιο καθώς και των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Ειδικότερα, δεν θα πρέπει να χορηγείται προσωρινή προστασία σε ένα πρόσωπο, εάν το εν λόγω πρόσωπο δεν έχει λάβει άδεια από τις ουκρανικές αρχές να εξέλθει από την Ουκρανία λόγω της ανάγκης να εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις.

- (14) Οι εξελισσόμενες στρατιωτικές ανάγκες της Ουκρανίας για να αμυνθεί κατά του παράνομου επιθετικού πολέμου της Ρωσίας και κυρίως οι υποχρεώσεις στράτευσης, όπως ορίζονται νομίμως από την Ουκρανία στην έννομη τάξη της, χρήζουν πλήρους στήριξης από την Ένωση. Εν προκειμένω, οι ανάγκες αυτές θα πρέπει να ληφθούν πλήρως υπόψη από τα κράτη μέλη, παράλληλα με την παροχή πλήρους στήριξης στα εκτοπισμένα άτομα από την Ουκρανία μέσω της προσωρινής προστασίας. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο η Ένωση να μη συνεχίσει να εφαρμόζει την προσωρινή προστασία κατά τρόπο που, ενώ ωφελεί τα εκτοπισμένα άτομα, ενδέχεται να επηρεάσει δυσμενώς τη συνολική ικανότητα της Ουκρανίας να αμύνεται όσο το δυνατόν καλύτερα κατά του παράνομου επιθετικού πολέμου της Ρωσίας και να αποφασίζει ελεύθερα σχετικά με την οργάνωση των αμυντικών της δυνάμεων.
- (15) Για τον σκοπό αυτό, με την επιφύλαξη του ενωσιακού δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, δεν πρέπει να χορηγείται κατά κανόνα προσωρινή προστασία σε πρόσωπα τα οποία δεν μπορούν να παράσχουν στις εθνικές αρχές στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι έχουν λάβει άδεια από τις ουκρανικές αρχές, κατά τα προβλεπόμενα σύμφωνα με το ουκρανικό δίκαιο, να εξέλθουν από την Ουκρανία έχοντας εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις. Δεδομένης της ανάγκης να ληφθούν υπόψη οι τρέχουσες αμυντικές ανάγκες όπως ορίζονται από την Ουκρανία, χωρίς παράλληλα να επηρεαστεί η κατάσταση των προσώπων στα οποία εφαρμόζεται ήδη η προσωρινή προστασία, η επαλήθευση της εν λόγω απαίτησης θα πρέπει να αρχίσει να εφαρμόζεται στα πρόσωπα που εκτοπίζονται από την Ουκρανία από την επομένη της δημοσίευσης της παρούσας απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα.
- (16) Το δικαίωμα προσωρινής προστασίας είναι άμεσο. Παρότι για τη διασφάλιση της σωστής διαχείρισης και καταχώρισης του ενδιαφερόμενου ατόμου, το κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει ότι χρειάζεται να πληρούνται ορισμένες απαιτήσεις, όπως η συμπλήρωση εντύπου καταχώρισης και η υποβολή αποδεικτικών στοιχείων, όπως ορίζονται στην απόφαση (ΕΕ) 2022/382 του Συμβουλίου, ένας από τους στόχους της προσωρινής προστασίας είναι η διασφάλιση ταχείας και εύκολης στην εφαρμογή διαδικασίας με τη μείωση των διατυπώσεων στο ελάχιστο. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό οι αρχές των κρατών μελών να είναι σε θέση να επαληθεύουν ταχέως ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει λάβει άδεια να εξέλθει από το έδαφος της Ουκρανίας έχοντας εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν, για παράδειγμα, να έχουν στη διάθεσή τους το έγγραφο που επιβεβαιώνει την εν λόγω άδεια και το οποίο παρέχεται από τις ουκρανικές αρχές μέσω της ειδικής εφαρμογής Reserv+ την οποία αναπτύσσει η Ουκρανία.

- (17) Στις 16 Σεπτεμβρίου 2025 το Συμβούλιο ενέκρινε τη σύστασή του⁹ για μια συντονισμένη προσέγγιση όσον αφορά τη σταδιακή έξοδο από το καθεστώς προσωρινής προστασίας των εκτοπισθέντων από την Ουκρανία. Η παρούσα παράταση δεν θίγει τη συνέχιση της εφαρμογής των μέτρων που προβλέπονται στην εν λόγω σύσταση, η οποία θα πρέπει να εξακολουθήσει να αποτελεί προτεραιότητα. Εν προκειμένω, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εντείνουν, με συντονισμένο τρόπο, τη μετάβαση των προσώπων που απολαύουν προσωρινής προστασίας σε άλλα νομικά καθεστάτα, καθώς και τις οικειοθελείς επιστροφές και την επανένταξη, όταν η κατάσταση το επιτρέπει.
- (18) Η παρούσα απόφαση σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (19) Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει εκ νέου τη δέσμευσή του να παράσχει στήριξη στην Ουκρανία και στον λαό της για όσο διάστημα χρειαστεί και επαναλαμβάνει την υποστήριξή του για μια συνολική, δίκαιη και διαρκή ειρήνη, βάσει των αρχών του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και του διεθνούς δικαίου και, σε περίπτωση βιώσιμης κατάπαυσης του πυρός, το Συμβούλιο είναι έτοιμο να ενεργήσει σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας 2001/55/EK.
- (20) Η Ιρλανδία δεσμεύεται από την οδηγία 2001/55/EK και, ως εκ τούτου, συμμετέχει στην έκδοση και εφαρμογή της παρούσας απόφασης.
- (21) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας εκτελεστικής απόφασης και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η προσωρινή προστασία που παρέχεται στα άτομα που εκτοπίζονται από την Ουκρανία τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 2 της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2022/382, όπως παρατάθηκε με τις εκτελεστικές αποφάσεις (ΕΕ) 2023/2409, (ΕΕ) 2024/1836 και (ΕΕ) 2025/1460, παρατείνεται για επιπλέον περίοδο ενός έτους έως τις 4 Μαρτίου 2028.

Άρθρο 2

Με την επιφύλαξη του ενωσιακού δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, η προσωρινή προστασία σύμφωνα με το άρθρο 1 της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2025/1460 ή όπως επεκτείνεται σύμφωνα με το άρθρο 1 δεν χορηγείται σε πρόσωπα τα οποία δεν έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις όπως προβλέπονται από το ουκρανικό δίκαιο, και για τον λόγο αυτό δεν έχουν λάβει άδεια από τις ουκρανικές αρχές να εξέλθουν από την Ουκρανία.

⁹ [Σύσταση του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2025, για μια συντονισμένη προσέγγιση όσον αφορά τη σταδιακή έξοδο από το καθεστώς προσωρινής προστασίας των εκτοπισθέντων από την Ουκρανία \(ΕΕ C, C/2025/5129, 23.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5129/oj\).](http://data.europa.eu/eli/C/2025/5129/oj)

Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε πρόσωπα τα οποία απολαύουν ήδη προσωρινής προστασίας κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 5η Μαρτίου 2027, με εξαίρεση το άρθρο 2, το οποίο εφαρμόζεται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας απόφασης.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος*